

Bruxelles, 29.1.2026
COM(2026) 43 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind strategia UE referitoare la politica în domeniul vizelor

I. STRATEGIA UE ÎN MATERIE DE VIZE: O EUROPĂ CONECTATĂ, SIGURĂ ȘI PUTERNICĂ

Politica UE în domeniul vizelor este reflectarea intereselor și a valorilor Uniunii. Departe de a fi doar un set de norme și proceduri administrative, este o punte care leagă Europa de oportunitățile întregii lumi. Într-o epocă definită din ce în ce mai mult de mobilitate, de instabilitate regională și de concurență geopolitică, modul în care gestionăm accesul la Europa reprezintă o alegere strategică. Politica UE în domeniul vizelor trebuie să fie o imagine a Europei pe care ne-o dorim: ferm angajată față de **securitatea cetățenilor noștri** și față de **integritatea frontierelor noastre externe**, dar în același timp **deschisă și aducătoare de prosperitate**.

O politică credibilă în domeniul vizelor este esențială pentru a menține **securitatea**¹ Europei. Integritatea spațiului Schengen, una din cele mai tangibile realizări ale noastre, depinde de gestionarea riguroasă a frontierelor și de aplicarea consecventă a normelor comune. Sistemul de vize constituie prima linie a controlului de securitate în Europa, contribuind la prevenirea migrației ilegale, a criminalității organizate și a terorismului. Cu ajutorul noilor tehnologii, al schimbului de informații și al interoperabilității între bazele de date ale UE, sistemul nostru de vize va deveni mai inteligent și mai rezilient. Securitatea se bazează însă și pe menținerea unor relații de încredere cu țările partenere, asigurând respectarea normelor europene și alinierea la acestea. O politică a vizelor caracterizată de securitate trebuie să consolideze această încredere și să protejeze libertatea de circulație, o caracteristică de bază a Uniunii.

Politica în domeniul vizelor trebuie să fie totodată un factor de **creștere economică și competitivitate** pentru Europa. Talentele, ideile inovatoare și investițiile sunt în prezent atrase de regiunile cu sisteme de vize bine dezvoltate, fiabile și eficiente. Europa trebuie să rămână o destinație predilectă pentru turiști și oameni de afaceri, studenți și cercetători, artiști și profesioniști în domeniul culturii, sportivi, antreprenori și specialiști calificați care contribuie la economiile și societățile noastre. Prin digitalizarea procedurilor de acordare a vizelor, luarea mai rapidă a deciziilor și eficientizarea proceselor legate de vize, călătoriile în Europa pot deveni la fel de lipsite de impedimente pe cât sunt de sigure. Modernizarea sistemului de vize este o investiție strategică în capacitatea economică a Europei și în atractivitatea sa la nivel mondial.

În același timp, politica europeană în domeniul vizelor transmite un semnal în ceea ce privește **parteneriatele și influența**. Modul în care ne deschidem sau restricționăm accesul transmite lumii un semnal clar cu privire la valorile și interesele strategice ale Europei. Într-o lume din ce în ce mai competitivă și mai volatilă, o politică clară în domeniul vizelor oferă Europei un avantaj concret. Este un instrument puternic care ne consolidează poziția la nivel mondial și care ne promovează interesele dincolo de granițe.

Această **primă strategie a UE în materie de vize** stabilește cadrul unei politici în domeniul vizelor care promovează **interesele pe termen lung** ale Europei. Este o politică prin care se consolidează securitatea în tot spațiul Schengen, se promovează prosperitatea și competitivitatea UE și se transmite un semnal privind poziția și reziliența Europei pe scena mondială. Astfel, strategia reafirmă natura duală a politicii europene în domeniul vizelor, și anume protejarea securității și integrității Uniunii și facilitarea călătoriilor de bună-credință care aduc beneficii Uniunii Europene. Scopul strategiei este de a crea o politică a vizelor mai coerentă și mai unificată, bazată pe un cadru european comun alcătuit din norme și standarde comune, sisteme interoperabile și răspunsuri coordonate. Totodată, prin această strategie se urmărește obținerea unei politici mai inteligente și mai digitalizate a UE în domeniul vizelor, care să valorifice mai bine inovațiile tehnologice. Prin modernizarea modului în care gestionăm

¹ În conformitate cu [COM/2025/148/final](#).

intrarea oamenilor în Uniunea noastră, determinăm modul în care Europa se conectează cu lumea – **cu convingere și cu o misiune clară.**

II. O POLITICĂ A VIZELOR PRIN CARE NE ÎNTĂRIM SECURITATEA

1. Un sistem modern de acordare a scutirilor de viză

Regimul UE de călătorii fără viză este un instrument puternic de promovare a **intereselor strategice** ale Uniunii și de consolidare a cadrului nostru de securitate. Oferind în anumite condiții posibilitatea exceptării de la obligativitatea vizelor, UE dispune de o **pârghie geopolitică** puternică în relațiile cu țările terțe, ancorându-le într-un spațiu de circulație comun și oferindu-le acces privilegiat la piețele noastre. Pentru a beneficia de regimul de călătorii fără viză, țările partenere trebuie să îndeplinească o varietate de cerințe, de la respectarea statului de drept la cooperarea în materie de securitate și gestionarea migrației².

Sistemul actual al UE de acordare a scutirilor de viză se bazează pe un set amplu de criterii³. Absența unor praguri distincte lasă o marjă considerabilă de interpretare atât de către UE, cât și de către țările terțe, ceea ce poate crea o senzație de opacitate în procesul decizional. În unele cazuri, în loc de a se obține o amplificare eficace a obiectivelor strategice europene, această senzație a generat iritare în rândul țărilor terțe.

În consecință, Comisia va dezvolta **un sistem modern pentru propunerea scutirilor de viză**, care să ofere mai multă claritate și mai multă transparență țărilor terțe și să servească intereselor strategice ale UE într-un mod mai eficace și mai consecvent.

Principalul element al acestui sistem va fi un **nou cadru de evaluare** a țărilor vizate în prezent de obligația de a deține viză ca potențiale țări candidate pentru acordarea scutirilor de viză. În sprijinul acestui cadru, Comisia va elabora un set de criterii mai specifice, în consultare cu statele membre și acționând în limitele cadrului juridic actual. Pe lângă considerațiile calitative deja existente, se vor avea în vedere criterii de referință suplimentare pentru resortisanții țărilor terțe în cauză, care ar putea include: rata de respingere a cererilor de viză, cererile de azil nefondate, rata de returnare și o evaluare a cooperării practice cu țara respectivă în ceea ce privește returnarea și readmisia. Ar trebui luate în considerare și alte criterii, în special legate de securitate, inclusiv de securitatea cibernetică (cum ar fi cooperarea în lupta împotriva terorismului, a introducerii ilegale de migranți și a criminalității organizate). Noul cadru va continua să țină seama de situația generală a relațiilor cu țara terță în cauză și de promovarea intereselor strategice ale Uniunii. Aceste criterii orientative vor fi convenite cu statele membre în 2026 și vor fi utilizate pentru a evalua dacă țările ai căror resortisanți au obligația de a deține viză se pot califica pentru scutire.

Odată ce o țară va fi identificată drept țară candidată la regimul de călătorii fără viză pentru cetățenii săi, procesul va fi completat de un **dialog structurat privind liberalizarea vizelor**, bazat pe criterii de referință adoptate de comun acord și pe cooperarea dovedită în domenii de importanță strategică pentru UE, cum ar fi securitatea, migrația și gestionarea frontierelor.

² Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (text codificat), Jurnalul Oficial seria L 303, 28.11.2018, p. 39 („Regulamentul privind vizele”) identifică țările terțe ai căror resortisanți au obligația de a deține viză pentru a călători în spațiul Schengen și cele ai căror resortisanți sunt scutiți de viză.

³ Articolul 1 din Regulamentul privind vizele prevede că exonerarea de obligația de a deține viză se bazează pe o evaluare de la caz la caz a unei serii de criterii legate, printre altele, de migrația ilegală, de rațiuni de ordine publică și securitate, de avantajele economice, îndeosebi în ceea ce privește turismul și comerțul exterior, și de relațiile externe ale Uniunii cu țările terțe relevante, incluzând în special considerațiile referitoare la drepturile omului și la libertățile fundamentale, precum și implicațiile pentru coerența regională și reciprocitate. Lista criteriilor nu este exhaustivă.

Rezultatul acestor dialoguri va fi oficializat printr-un **acord de exonerare de obligația de a deține viză**, care va asigura reciprocitatea și sustenabilitatea pe termen lung a regimului de călătorii fără viză.

În paralel, Comisia va evalua, în consultare cu statele membre, necesitatea unei **revizui** a **Regulamentului privind vizele** astfel încât noile motive de suspendare, introduse recent, să fie aliniate la condițiile care trebuie îndeplinite atunci când se ia în considerare acordarea unei scutiri de viză.

2. Monitorizarea mai strictă a regimurilor de călătorii fără viză

Lista țărilor ai căror cetățeni beneficiază de un regim de călătorii **fără viză** în UE a crescut constant, ajungând în prezent să cuprindă **64 de țări și teritorii**, mai mult decât orice alte destinații de călătorie similare⁴. Totuși, pot exista cazuri în care țările respective, după obținerea statutului de scutire de viză pentru cetățenii lor, să nu mai îndeplinească toate condițiile necesare pentru această exonerare.

Monitorizarea de către Comisia Europeană a regimurilor de călătorii fără viză evidențiază provocări semnificative pentru securitatea UE și pentru gestionarea frontierelor și a migrației ca urmare a diverselor forme de utilizare abuzivă a scutirii de viză. Un exemplu în acest sens este **utilizarea abuzivă a procedurilor de azil**, întrucât aproape un sfert dintre cererile de azil primite de UE în 2024 au provenit de la călători scutiți de viză, iar o proporție semnificativă dintre ele au fost neîntemeiate⁵. O altă problemă este cea a resortisanților scutiți de viză care **depășesc** durata de ședere autorizată și rămân ilegal în UE. În plus, riscurile pentru securitate sunt accentuate de practica anumitor țări beneficiare ale regimului de călătorii fără viză de a aplica **programe de acordare a cetățeniei pentru investitori**, prin care acordă cetățenia fără un control de securitate adecvat. În plus, persistența **neconcordanțelor dintre politicile în materie de vize** ale unora dintre partenerii care beneficiază de regimul de călătorii fără viză și politica UE în domeniul vizelor poate crea sau facilita rute de migrație ilegală către UE. Alinierea la politica în domeniul vizelor este o cerință fundamentală pentru țările candidate și potențial candidate la aderarea la UE și contribuie la securitatea și protejarea spațiului Schengen.

Mecanismul revizuit de suspendare a exceptării de la obligativitatea vizelor, care în prezent permite suspendarea regimului de călătorii fără viză pe baza unor factori mai amplii și mai puternici⁶, oferă Uniunii un instrument solid prin care să răspundă rapid și proporțional abuzurilor și preocupărilor de securitate. Utilizarea deplină și coordonată a mecanismului revizuit va fi esențială pentru a se asigura că regimul de călătorii fără viză rămâne sigur, credibil și condiționat de încrederea reciprocă. Pentru a promova o cooperare efecăce în acest sens, va fi esențial să se mențină dialogul cu țările vizate.

Raportul privind mecanismul de suspendare a exceptării de la obligativitatea vizelor va continua să se axeze pe țările sau regiunile care se confruntă cu provocări specifice care ar

⁴ [Acordurile UE privind vizele cu țări din afara UE](#), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

⁵ [Latest Asylum Trends - Annual Analysis \(Ultimele evoluții în materie de azil – Analiză anuală\) | Agenția Uniunii Europene pentru Azil](#), pagină accesată la 6 ianuarie 2026. Graficul cu bare interactiv [de la fila „Recognition Rates” (Rate de recunoaștere), secțiunea „Main citizenships” (Cetățenii principale)] prezintă ratele de recunoaștere în funcție de cetățenie în perioada 2015-2024, arătând că aceste rate sunt foarte mici în cazul cererilor depuse de resortisanții țărilor care beneficiază de un regim de călătorii fără viză.

⁶ Au scăzut pragurile bazate pe ratele de nepermitere a intrării sau de depășire a duratei autorizate de ședere, precum și pe creșterea substanțială a numărului de cereri de azil. Au fost adăugate noi motive de suspendare: aplicarea sistemelor de acordare a cetățeniei pentru investitori, nealinierea la politica UE în domeniul vizelor, nerespectarea angajamentelor asumate în cadrul dialogurilor privind liberalizarea vizelor și deteriorarea relațiilor externe dintre UE și țara terță vizată.

putea duce la o posibilă suspendare a scutirii de viză de care se bucură acestea. În plus, raportul va include o prezentare generală a respectării condițiilor de acordare a scutirii de viză de către țările care beneficiază de acest regim, în conformitate cu noul cadru de evaluare și cu criteriile de referință suplimentare aferente. Acest demers va contribui la asigurarea faptului că țările partenere îndeplinesc în continuare criteriile, iar integritatea regimului de călătorii fără viză în UE va fi protejată. În fine, în cazurile în care scutirea de viză a fost suspendată pentru titularii anumitor pașapoarte, Comisia va monitoriza situația și va ajuta statele membre să pună în practică această suspendare.

3. Amplificarea efectului de levier pentru a încuraja cooperarea din partea țărilor terțe

Legislația UE, mai precis **articolul 25a din Codul de vize**⁷, stabilește deja o legătură între politica în domeniul vizelor și cooperarea țărilor terțe în materie de returnare și readmisie a propriilor resortisanți aflați în situație de ședere ilegală în UE. În cazul în care cooperarea este insuficientă, pe baza evaluării și a propunerii Comisiei, UE poate impune o aplicare mai restrictivă a anumitor dispoziții din Codul de vize, de exemplu: suspendarea eliberării vizelor cu intrări multiple, termene de prelucrare mai lungi sau taxe de viză majorate. Măsurile respective pot fi aplicate pentru anumite categorii de solicitanți (de exemplu titularii de pașapoarte diplomatice sau de serviciu) sau pentru toate categoriile de solicitanți. Acest mecanism este **un instrument puternic de influențare** a cooperării din partea țărilor terțe în materie de readmisie, printr-o abordare europeană comună. Mecanismul s-a dovedit a fi cel mai eficace atunci când aplicarea sa a fost bine coordonată la nivelul UE și însoțită de mesaje coerente adresate țărilor terțe cu privire la consecințele cooperării insuficiente.

Există potențial pentru utilizarea mecanismului într-un mod mai coerent și pentru consolidarea rolului său în promovarea valorilor și a intereselor UE. Ca parte a revizuirii legislative planificate a Codului de vize, Comisia va propune **un mecanism mai suplu și mai strategic de punere în aplicare a articolului 25a**.

Revizuirea propusă va urmări să asigure o concordanță mai mare între mecanism și obiectivul Uniunii de a proteja și promova interesele UE încă din etapa evaluării și va determina punerea unui accent mai mare pe prioritățile de politică ale Uniunii.

Această revizuire ar trebui să asigure **o mai mare flexibilitate** atât în etapa propunerii Comisiei, cât și în alegerea ulterioară a măsurilor restrictive în materie de vize. Cele două etape existente ale mecanismului vor fi recalibrate și **vor pune accentul pe măsurile care s-au dovedit a fi cele mai eficace** în practică, și anume suspendarea prelucrării accelerate a cererilor de viză și a vizelor cu intrări multiple pentru anumite categorii de pașapoarte (de exemplu diplomatice sau de serviciu) sau pentru toate categoriile de pașapoarte. În situațiile deosebit de grave, mecanismul ar trebui să permită inclusiv **suspendarea eliberării vizelor** pentru anumite categorii de pașapoarte (de exemplu diplomatice sau de serviciu) sau pentru toate categoriile de pașapoarte. În plus, mecanismul ar trebui să prevadă posibilitatea de **reacție rapidă la o deteriorare gravă și bruscă** a cooperării unei țări terțe în materie de returnare și de readmisie, permițând declanșarea directă a unor măsuri restrictive în cazul în care, de exemplu, o țară terță introduce un moratoriu privind returnările forțate.

Pentru a asigura o utilizare mai strategică a mecanismului și o abordare europeană comună, acesta trebuie aplicat în mod consecvent pe tot cuprinsul UE. Prin urmare, un alt scop al revizuirii va fi să consolideze **coerența la nivelul UE** și să asigure că măsurile privind vizele impuse unei țări terțe prin mecanismul prevăzut la articolul 25a nu sunt afectate de **scutiri**

⁷ Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize, JO L 243, 15.9.2009, p. 1 („Codul de vize”).

pentru anumite categorii de pașapoarte (de exemplu diplomatice sau de serviciu) acordate bilateral de statele membre, deoarece în caz contrar ar fi subminată eficacitatea măsurilor.

Comisia va evalua posibilitatea de a extinde la alte domenii de politică logica mecanismului prevăzut la articolul 25a, astfel încât să se poată elabora **măsuri ad-hoc** specifice și flexibile, bazate pe Codul de vize, ca răspuns la cooperarea insuficientă a țărilor terțe în domeniul **securității și al gestionării frontierelor**, inclusiv în ceea ce privește combaterea migrației ilegale și a introducerii ilegale de migranți. Acest demers ar putea ajuta la crearea unei abordări mai cuprinzătoare și mai integrate pentru eliminarea cauzelor profunde care subminează eficacitatea politicii în domeniul vizelor.

Pe lângă modificările legislative, Comisia va pune în aplicare și **măsuri practice** prin care să valorifice întregul potențial al mecanismului, cum ar fi: introducerea unei **durate inițiale minime pentru măsurile adoptate cu privire la vize**, în cursul căreia țara terță vizată va trebui să înregistreze progrese durabile în ceea ce privește cooperarea în materie de readmisie, ceea ce va consolida eficacitatea măsurilor și va asigura o comunicare mai clară și predictibilitate față de țările terțe; încurajarea unei utilizări mai sistematice a notificării prevăzute la articolul 25a alineatul (3) din Codul de vize atunci când statele membre se confruntă cu **probleme practice grave și persistente** legate de cooperare; precum și urmărirea unei abordări sistematice în demersul de revizuire periodică a relevanței propunerilor Comisiei care nu au fost adoptate de Consiliu și a abrogării măsurilor adoptate de Consiliu.

Pentru ca mecanismul prevăzut la articolul 25a să fie mai eficace în ceea ce privește îmbunătățirea cooperării țărilor terțe în materie de returnare și de readmisie, UE trebuie să își extindă setul de instrumente prin includerea de **instrumente din alte domenii**, cum ar fi cooperarea internațională și comerțul, ținând seama de interesele strategice ale UE. Astfel, Comisia va asigura sinergii cu Regulamentul privind Europa globală [articolul 12 alineatul (3)] propus în noul cadru financiar multianual pentru perioada de programare 2028-2034, cu scopul de a mobiliza cooperarea țărilor terțe în materie de readmisie. Sistemul generalizat de preferințe (SGP) revizuit, care acordă acces comercial preferențial la piața unică a Uniunii Europene, ar trebui să sprijine, de asemenea, cooperarea în materie de readmisie. O abordare mai integrată ar conferi mecanismului vizelor un impact mai substanțial și ar promova o abordare strategică mai coerentă în relațiile UE cu țările terțe vizate.

4. Introducerea unor măsuri restrictive specifice în materie de vize

Într-un mediu geopolitic din ce în ce mai volatil, Uniunea Europeană trebuie să fie în măsură să răspundă rapid și proporțional la acțiunile ostile ale țărilor terțe. Politica UE în domeniul vizelor este una dintre cele mai vizibile și mai directe interfețe ale Uniunii cu lumea exterioară și ar trebui să cuprindă instrumente eficace care să servească atât ca mecanism de descurajare, cât și ca mecanism de răspuns în cazurile de **deteriorare gravă a situației politice sau a securității**.

În ultimii ani, Uniunea s-a confruntat cu o ostilitate crescândă din partea mai multor țări terțe, care a inclus atacuri hibride, manipulare a informațiilor și ingerințe, instrumentalizare motivată politic a migranților, utilizarea migrației ca armă și acte deschise de agresiune. În astfel de circumstanțe, continuarea eliberării vizelor (în special în vederea unor călătorii neesențiale, de exemplu pentru turism, recreere sau vizite neoficiale) ar putea să nu mai fie considerată adecvată, deoarece ar putea prezenta riscuri concrete pentru securitatea, ordinea publică sau relațiile internaționale ale Uniunii.

Pentru a contracara aceste riscuri și a promova o abordare europeană comună în domeniul politicii vizelor în astfel de contexte, Comisia va analiza oportunitatea introducerii, ca parte a unei viitoare propuneri legislative de revizuire a Codului de vize, a unei noi categorii de **măsuri**

restrictive specifice în materie de vize în cadrul de politică al UE în domeniul vizelor. Ca exemplu de măsură din această nouă categorie, Comisiei i s-ar putea conferi capacitatea de a adopta, în consultare cu statele membre, măsuri obligatorii care să servească intereselor UE și care să permită **suspendarea, respingerea sau restricționarea cererilor de viză** depuse de resortisanții țărilor terțe respective. Aceste măsuri ar putea viza categorii specifice de călători, cum ar fi: titularii de pașapoarte diplomatice, de serviciu sau oficiale; persoanele identificate drept foști și actuali combatanți ai unui stat agresor sau solicitanții care călătoresc în scopuri neesențiale. În acest context, se va acorda o atenție deosebită intereselor generale ale Uniunii Europene și relațiilor UE cu țara în cauză. Pentru a asigura transparența, proporționalitatea și securitatea juridică, orice activare a acestor măsuri ar trebui să urmeze un cadru procedural clar, care să includă consultarea prealabilă a statelor membre și o perioadă de revizuire prestabilită. Ar trebui constituite garanții care să ofere suficientă flexibilitate pentru eliberarea de vize apărătorilor drepturilor omului, disidenților, jurnaliștilor independenți, membrilor organizațiilor societății civile și altor cazuri umanitare și excepționale.

Aceste măsuri ar urma să completeze mecanismele existente, cum ar fi cel prevăzut la articolul 25a din Codul de vize și cel de suspendare a exceptării de la obligativitatea vizelor, permițând adoptarea unor restricții rapide, proporționale și reversibile în cazul deteriorării grave a relațiilor cu anumite țări terțe.

Introducerea unui astfel de instrument ar spori **autonomia strategică și coerența** Uniunii, aliniind mai bine politica în domeniul vizelor la obiectivele politicii externe și de securitate comune a UE. De asemenea, ar transmite mesajul politic clar că acordarea accesului la spațiul Schengen este o prerogativă a Uniunii și a statelor sale membre legată de respectarea dreptului internațional, de comportamentul pașnic și de colaborarea constructivă cu UE. Politica UE în domeniul vizelor ar deveni astfel un instrument credibil și strategic în setul de instrumente pentru acțiunea externă a Uniunii.

5. Consolidarea securității documentelor de călătorie

Politica în domeniul vizelor depinde de **utilizarea unor documente de călătorie sigure și fiabile**, care conțin elemente de securitate pentru a contribui la prevenirea falsificării și contrafacerii documentelor. În pofida eforturilor de a se ajunge la o abordare armonizată între statele membre cu privire la documentele de călătorie ale țărilor terțe care pot fi utilizate pentru intrarea și șederea în UE, pozițiile adoptate la nivel național variază semnificativ. Pentru a îmbunătăți situația, Comisia va analiza, după consultări cu statele membre, posibilitatea de a propune un nou mecanism în vederea întocmirii unei **liste a documentelor de călătorie acceptate din țările terțe** pentru intrarea în spațiul Schengen. O abordare comună în ceea ce privește acceptarea documentelor respective, atât pentru cererile de viză, cât și pentru trecerea frontierei, ar întări coerența politicilor UE privind vizele și frontierele și ar reduce incertitudinile juridice și operaționale. În urma unor consultări suplimentare cu statele membre, Comisia va prezenta opțiuni de politică menite să alinieze pozițiile statelor membre cu privire la acest aspect.

În plus, au existat cazuri în care resortisanți ai țărilor terțe s-au folosit în mod fraudulos de pașapoarte UE sau de permise de ședere în UE pentru a obține acces în spațiul Schengen. Verificarea biometrică este esențială pentru gestionarea securizată a intrărilor, dar limitele tehnice și operaționale îngreunează accesul transfrontalier la datele dactiloscopice stocate în documentele de călătorie ale UE. Este așadar esențial să se aducă îmbunătățiri capacității autorităților statelor membre de a **verifica amprente digitale stocate în documentele de călătorie ale UE**. În consecință, Comisia va evalua fezabilitatea creării unui **punct central de contact la nivelul UE**, prin care statele membre să poată face schimb securizat de certificate

pentru verificarea amprentelor digitale, înlocuind cele 992 de conexiuni bilaterale actuale⁸ (prin care toate statele membre și Comisia sunt conectate între ele), precum și eventualele modificări legislative necesare în acest scop. Creșterea interoperabilității acestor conexiuni ar contribui semnificativ la simplificarea și la scăderea costurilor.

Nu în ultimul rând, fraudarea documentelor creează condiții prielnice pentru infracțiuni grave și pentru migrația ilegală, dar în prezent nu există definiții comune la nivelul UE, nici sancțiuni penale sau administrative minime comune care să abordeze utilizarea documentelor obținute în mod fraudulos. Lipsa definițiilor, a normelor și a sancțiunilor comune pentru **fraudarea documentelor** creează fragmentare și lasă loc unor utilizări abuzive, inclusiv fenomenului de „visa shopping”⁹. Comisia va evalua situația actuală din statele membre și va prezenta opțiuni de politică pentru o abordare mai coerentă a sancțiunilor aplicabile în caz de utilizare a unor documente obținute în mod fraudulos. Printre aceste opțiuni s-ar putea număra o inițiativă legislativă privind **definiții armonizate, sancțiuni penale minime** și modificări punctuale ale acquis-ului existent cu scopul de a stabili **sancțiuni administrative** comune, inclusiv interdicții de intrare, ceea ce ar asigura o abordare mai coerentă a sancțiunilor, ar spori efectul disuasiv, ar facilita anchetarea și urmărirea penală și ar permite aplicarea de sancțiuni chiar și atunci când autorii infracțiunilor își au reședința în afara jurisdicțiilor statelor membre. Măsurile respective ar îmbunătăți monitorizarea, ar sprijini cooperarea operațională și ar consolida integritatea generală a politicilor UE privind vizele, frontierele și migrația.

6. O abordare mai strategică a adaptărilor locale ale normelor în materie de vize

În ceea ce privește eliberarea vizelor de scurtă ședere, coordonarea între statele membre se realizează prin intermediul cooperării locale Schengen, precum și prin proceduri de consultare prealabilă sau ex-post¹⁰. Comisia adoptă periodic **acte de punere în aplicare privind adaptarea locală** a normelor prevăzute în Codul de vize, de exemplu în ceea ce privește documentele justificative sau eliberarea de vize cu intrări multiple, făcându-le fie mai favorabile, fie mai puțin favorabile, în funcție de contextul specific fiecărei regiuni.

Deși aceste adaptări s-au dovedit utile, potențialul lor de a promova interesele strategice ale UE printr-o abordare europeană comună ar trebui consolidat și mai mult prin participarea Comisiei la coordonarea pregătirii deciziilor în cauză, cu scopul de a oferi sprijin și îndrumare statelor membre și de a asigura aplicarea coerentă a adaptărilor locale respective în toate țările vizate de obligația de a deține viză, precum și de a păstra consecvența cu obiectivele de geopolitică mai ample.

În plus, în contextul unei propuneri de revizuire a Codului de vize, Comisia va analiza oportunitatea adăugării unor **noi criterii** pentru a orienta adaptările locale. De exemplu, atunci când se evaluează riscurile în materie de migrație și de securitate, aceste noi criterii ar putea viza situațiile în care survine o creștere bruscă și necontrolată a sosirilor de resortisanți ai unei

⁸ Documentele de călătorie eliberate de statele membre ale UE conțin amprente digitale ale titularului. În prezent, verificarea concordanței dintre informațiile biometrice stocate în documentul de călătorie respectiv și titular presupune un schimb bilateral de certificate între punctele de contact desemnate ale fiecărui stat membru (în practică, 992 de conexiuni tehnice). Diferențele tehnice dintre sisteme pot afecta viteza acestor verificări.

⁹ „Visa shopping” este practica prin care solicitanții își depun cererile de viză nu la consulatul statului membru celui mai potrivit din punctul de vedere al destinației principale sau al scopului real al călătoriei solicitantului, ci la consulatul unui stat membru perceput ca oferind condiții mai favorabile, cum ar fi rate mai mici de refuz, termene de prelucrare mai rapide sau o mai mare disponibilitate a programărilor, sau practica în care solicitantul depune noi cereri în state membre diferite după ce a fost respins.

¹⁰ Consultarea prealabilă acordă statelor membre dreptul de a se opune deciziilor luate de alte state membre în materie de vize; consultarea ex-post le ajută să fie informate cu privire la deciziile altor state membre.

țări terțe vizate de obligația de a deține viză, care nu este compensată de un număr corespunzător de returnări, sau nivelul de cooperare în materie de readmisie al țării respective.

7. O politică a vizelor care să îi protejeze pe cei mai vulnerabili

Simultan cu consolidarea securității UE, politica comună a vizelor oferă statelor membre suficientă flexibilitate pentru a ține seama de **solicitanții vulnerabili**, cum ar fi apărătorii drepturilor omului, disidenții, jurnaliștii independenți și membrii organizațiilor societății civile, de la caz la caz. În circumstanțe excepționale și în cazuri justificate, statele membre pot elibera vize de scurtă ședere din **motive umanitare**, chiar dacă anumite condiții nu sunt îndeplinite¹¹. Pentru a găsi un echilibru optim între derogările acordate în cazuri individuale și o aplicare armonizată a normelor comune, Comisia a actualizat recent **Manualul Codului de vize** cu orientări suplimentare destinate statelor membre cu privire la utilizarea dispozițiilor privind flexibilitatea existente în cadrul juridic pentru astfel de situații și va continua să discute această chestiune cu statele membre. De asemenea, digitalizarea procedurilor de acordare a vizelor va reduce sarcina administrativă pentru toți solicitanții, inclusiv pentru grupurile vulnerabile. În plus, statele membre își păstrează posibilitatea de a elibera vize de lungă ședere din motive umanitare.

Următoarele etape importante:

- Elaborarea, în 2026, a unui nou cadru de evaluare pentru propunerile de acordare a scutiilor de viză.
- Propunerea unei revizui a Codului de vize în 2026, inclusiv în următoarele scopuri:
 - de a spori suplețea și importanța strategică a mecanismului prevăzut la articolul 25a, astfel încât să răspundă mai eficient în cazul unei cooperări insuficiente în materie de readmisie, prin punerea accentului pe suspendarea prelucrării accelerate a cererilor de viză și a vizelor cu intrări multiple, precum și prin posibilitatea de suspendare a eliberării vizelor pentru anumite categorii de pașapoarte (de exemplu diplomatice sau de serviciu) sau pentru toate categoriile de pașapoarte;
 - de a elabora măsuri ad-hoc, bazate pe Codul de vize, ca răspuns la cooperarea insuficientă a țărilor terțe în domeniul securității și al gestionării frontierelor, inclusiv în ceea ce privește combaterea migrației ilegale și a introducerii ilegale de persoane;
 - de a introduce măsuri restrictive specifice în materie de vize în cazul deteriorării grave a situației politice sau a securității dintr-o țară terță;
 - de a introduce noi criterii pentru adaptările locale ale normelor în materie de vize.
- Utilizarea deplină și coordonată a mecanismului revizuit de suspendare a exceptării de la obligativitatea vizelor.

¹¹ În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, statele membre nu sunt obligate în temeiul dreptului UE să acorde vize din motive de ordin umanitar persoanelor care doresc să intre pe teritoriul lor cu scopul de a solicita azil, dar au această libertate în temeiul dreptului național (Hotărârea pronunțată în cauza PPU X și X/État belge, C-638/16).

- Asigurarea sinergiilor cu Regulamentul SGP și cu Regulamentul privind Europa globală propus în noul cadru financiar multianual, cu scopul de a mobiliza cooperarea țărilor terțe în materie de readmisie.
- Analizarea posibilităților de a consolida securitatea documentelor de călătorie, de exemplu prin:
 - constituirea unei liste uniforme a documentelor de călătorie acceptate din țările terțe;
 - înființarea unui punct central de contact la nivelul UE pentru verificarea amprentelor digitale stocate în documentele de călătorie ale UE.
- Instituirea unei abordări mai coerente pentru sancțiunile aplicabile în caz de utilizare a unor documente obținute în mod fraudulos.

III. O POLITICĂ A VIZELOR PRIN CARE NE CONSOLIDĂM ECONOMIA ȘI COMPETITIVITATEA

1. Facilitarea călătoriilor în scop turistic și de afaceri

Spațiul Schengen este **cea mai vizitată destinație din lume**, 40 % din călătoriile internaționale ale cetățenilor lumii traversând frontierele sale externe¹². Aceste persoane cuprind atât călătorii din țări care beneficiază de un regim de călătorii fără viză, cât și călătorii sosiți în baza celor peste 10 milioane de vize eliberate anul trecut de statele membre¹³. Turismul generează aproximativ 10 % din PIB-ul UE și contribuie la crearea a aproximativ 23 de milioane de locuri de muncă în diferite sectoare¹⁴. De asemenea, consolidează poziția globală a UE prin evidențierea valorilor și a patrimoniului nostru, turismul cultural reprezentând 40 % din totalul turismului în UE și având un impact economic major asupra altor sectoare¹⁵. Turiștii internaționali au cheltuit în UE 515 miliarde EUR în 2024, cele mai mari cheltuieli per călătorie fiind înregistrate în cazul deplasărilor în interes de serviciu¹⁶. Aceasta este o sursă esențială de venituri pentru economiile locale, regionale și naționale.

O politică modernă în domeniul vizelor trebuie **să faciliteze călătoriile în scopuri legitime și să le sporească predictibilitatea**. Turiștii și oamenii de afaceri se așteaptă ca deplasarea să fie o experiență lipsită de impedimente, cu proceduri mai rapide, nebirocratice și securizate de acordare a vizelor. Simplificând accesul acestor călători, UE își va consolida poziția de centru mondial pentru turism și afaceri, fără a-și compromite standardele înalte de securitate.

În următorii ani, UE va realiza o reformă majoră a normelor sale în materie de vize, care va transforma fundamental modul în care sunt colectate, prelucrate și eliberate cererile de viză, facilitând deplasarea călătorilor care au nevoie de viză pentru a intra în UE. Un demers esențial al acestei reforme va fi **digitalizarea procedurilor de acordare a vizelor**. Solicitanții vor putea să finalizeze online întregul proces de solicitare a vizelor, iar autocolantele de viză tradiționale vor fi înlocuite cu **vize digitale**¹⁷ securizate. În urma acestei reforme, călătoriile în Europa vor deveni mai sigure și mai comode, iar statele membre vor avea la dispoziție instrumente actualizate și armonizate cu care să prelucreze cererile în mod eficient și securizat.

¹² [COM/2025/185 final](#).

¹³ [DG HOME, Viața, munca și călătoriile în UE](#), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

¹⁴ *Overview of EU tourism policy - Mobility and Transport* (Prezentare generală a politicii UE în domeniul turismului – Mobilitate și transporturi), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

¹⁵ [COM/2025/785 final](#).

¹⁶ [Tourism statistics](#) (Statistici privind turismul), pagină accesată la 6 ianuarie 2026. [EU Tourism in 2024: Key Updates and Emerging Trends](#) (Turismul în UE în 2024: principalele noutăți și tendințele emergente), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

¹⁷ [Schengen visa digitalisation](#) (Digitalizarea vizelor Schengen), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

Vizele cu intrări multiple, cu perioade mai lungi de valabilitate, sunt un instrument care recompensează călătorii de încredere, reduc sarcina administrativă și stimulează activitatea economică¹⁸. Pentru a extinde utilizarea acestui instrument, Comisia va analiza, în strânsă cooperare cu statele membre, posibilități de eliberare a unor vize cu intrări multiple pentru turism și afaceri cu o perioadă de valabilitate mai mare de cinci ani pentru solicitanții *de bună-credință* cu un istoric legal în materie de vize și care nu prezintă riscuri din punctul de vedere al migrației sau al securității, ținând seama totodată de perioadele de păstrare a datelor biometrice stocate în sistemele informatice ale UE pentru gestionarea frontierelor. Ca parte a unei viitoare revizuirii a Codului de vize, Comisia va analiza posibile opțiuni cum ar fi prelungirea valabilității vizelor pe cinci ani cu intrări multiple existente, în urma unei noi evaluări, reconfirmarea acestora pentru un număr suplimentar de ani sau crearea unei noi categorii de vize cu intrări multiple, valabile pe o perioadă mai lungă.

Solicitanții de viză care călătoresc în interes de serviciu în numele unor societăți de încredere prezintă în general riscuri scăzute și sunt de bună-credință. Totuși, nu există o abordare comună în ceea ce privește gestionarea acestor călători și **sponsori** corporativi de încredere, fiecare stat membru având propriile sisteme și facilități pentru procesul de acordare a vizelor. Unele dintre aceste sisteme vizează sectoare specifice, cum ar fi sectorul transportului maritim sau cel al transportului rutier, ceea ce duce la fragmentare în cazul întreprinderilor care desfășoară activități pe tot cuprinsul UE. Comisia va avea consultări cu statele membre cu privire la constituirea unei posibile **liste comune a întreprinderilor verificate**, inclusiv a celor nou-înființate și în curs de extindere, angajații acestora urmând să beneficieze de o prelucrare accelerată cu scopul de a ușura procedurile în cazul persoanelor de încredere care călătoresc în scop de afaceri și de a genera beneficii economice pentru întreaga piață unică a Uniunii Europene.

În ceea ce privește călătorii care nu au nevoie de viză pentru a intra în UE, UE va lansa în 2026 **Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS)**. Instituind obligația călătorilor de a transmite date cu caracter personal și informații privind călătoria prin depunerea unei cereri online înainte de plecare, ETIAS va accelera și va eficientiza controalele la frontieră, dând în același timp autorităților posibilitatea de a efectua controale de securitate mai riguroase înainte de sosirea călătorilor la frontierele Europei. Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) va înființa un **centru de asistență ETIAS disponibil non-stop**, care va oferi sprijin atât călătorilor (de exemplu ajutându-i să completeze formularul de cerere), cât și transportatorilor (de exemplu oferindu-le asistență în ceea ce privește aspectele tehnice)¹⁹.

2. Atragerea talentelor în scopul inovării și al competitivității

În actualul peisaj mondial din ce în ce mai competitiv, politica UE în domeniul vizelor ar trebui să sprijine **agenda UE privind competitivitatea**, asigurând un cadru mai flexibil pentru atragerea de talente din întreaga lume, pentru încurajarea transferului de cunoștințe și a colaborării la nivel internațional și pentru oferirea de beneficii clare IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor mari care caută o forță de muncă diversă, înalt calificată și competentă în sectoarele cele mai relevante pentru dubla tranziție.

Studentii și cercetătorii internaționali contribuie la economia UE prin eliminarea lacunelor în materie de competențe, prin stimularea cercetării și a inovării și prin contribuția la o forță de muncă mai calificată ca urmare a încadrării ulterioare în muncă sau a activităților de antreprenariat. Antreprenorii și lucrătorii cu competențe și calificări înalte, inclusiv cei cu

¹⁸ Canada, Regatul Unit, SUA.

¹⁹ [ETIAS](#), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

competențe digitale, reprezintă o sursă de idei, atrag investiții și ajută întreprinderile să se dezvolte. Cadrele universitare, artiștii și profesioniștii în domeniul culturii au propriul rol în consolidarea competitivității globale a UE, prin faptul că promovează colaborarea internațională.

Pentru a rămâne lider mondial în domeniul inovării, UE trebuie să devină o **destinație predilectă pentru persoanele cele mai calificate și mai creative din lume**. Atât Uniunea competențelor²⁰, cât și Strategia privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere²¹, Planul de acțiune privind continentul IA²² și inițiativa „Alegeți Europa”²³ evidențiază necesitatea de a înlesni sosirea studenților, a cercetătorilor, a lucrătorilor cu competențe și calificări înalte, a fondatorilor de start-upuri și a antreprenorilor inovatori din alte țări. La rândul lor, inițiative emblematice precum Erasmus Mundus, alianțele universităților europene, viitoarea (etichetă de) diplomă europeană comună, viitoarea strategie pentru educație și formare profesională și Pactul pentru Mediterana²⁴ își propun să contribuie la atragerea talentelor internaționale și să consolideze importanța mobilității talentelor în vederea creării de parteneriate cuprinzătoare. Cel de al 28-lea regim urmează să ofere întreprinderilor posibilitatea de a se înregistra și de a-și desfășura activitatea în toate statele membre fără impedimente, ajutând întreprinderile din UE să crească și atrăgând investiții din întreaga lume.

Cu toate acestea, în prezent procedurile fragmentate și de durată pentru vizele de lungă ședere descurajează venirea în UE a persoanelor de care Europa are cea mai mare nevoie.

UE a instituit un cadru menit să atragă studenți și cercetători, precum și lucrători cu competențe și calificări înalte din toată lumea, și anume Directiva privind studenții și cercetătorii²⁵ și Directiva privind cartea albastră a UE²⁶. Totuși, lacunele și ineficiențele în punerea în aplicare a cadrului respectiv reduc atractivitatea UE pentru aceste categorii de persoane. Atât solicitanții, cât și universitățile și angajatorii din Europa se arată adesea îngrijorați de întârzierile în prelucrarea de către consulate a cererilor de viză de lungă ședere, de dificultățile întâmpinate la rezervarea programărilor, de lipsa unor informații clare și accesibile cu privire la documentația necesară, precum și de procedurile complexe și inconsecvente de acordare a vizelor.

Ar trebui depuse eforturi pentru ca actualul **cadru privind atragerea talentelor** să funcționeze mai bine. În acest scop, Comisia prezintă, alături de prezenta strategie, o **Recomandare privind atragerea de talente pentru inovare**, încurajând statele membre să simplifice și să accelereze procedurile, să pună în comun și să coordoneze resursele consulare, să fie consecvente în asigurarea drepturilor și a garanțiilor și să îmbunătățească accesul la informații și coordonarea între autoritățile naționale, instituțiile de învățământ și ecosistemele de inovare. În viitorul act legislativ privind Spațiul european de cercetare (SEC) vor fi avute în vedere măsuri complementare pentru cercetătorii de top, de exemplu pentru a facilita mobilitatea cercetătorilor către Europa în cadrul programelor finanțate de UE.

²⁰ [COM\(2025\) 90 final](#).

²¹ [COM\(2025\) 270 final](#).

²² [COM\(2025\) 165 final](#).

²³ [Choose Europe: advance your research career in the EU](#) (Alegeți Europa: avansați în cariera de cercetător în UE), pagină accesată la 6 ianuarie 2026.

²⁴ [JOIN\(2025\) 26 final](#).

²⁵ Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair, JO L 132, 21.5.2016, p. 21.

²⁶ Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate, JO L 382, 28.10.2021, p. 1.

Aceste eforturi vor fi completate de **finanțarea din partea UE**, care va ajuta consulatele statelor membre să prelucereze cererile depuse de resortisanții țărilor terțe cu competențe specializate și cu potențial puternic de inovare și cercetare, în special de participanții la programele UE, cum ar fi Erasmus+ și acțiunile Marie Skłodowska-Curie, punând totodată accentul pe țările din cadrul **parteneriatului pentru atragerea de talente**²⁷. Primul proiect-pilot de **birou european de acces legal** va fi lansat în India și se va adresa inițial sectorului TIC. Pe baza lecțiilor învățate din acest proiect-pilot, Comisia va depune eforturi pentru a extinde biroul european de acces legal la alte sectoare și în alte țări partenere, cum ar fi țările din cadrul parteneriatului pentru atragerea de talente, urmărind printre altele să ofere asistență resortisanților țărilor terțe și angajatorilor în soluționarea problemelor legate de procesul de acordare a vizelor. După ce va deveni operațională, **rezerva de talente la nivelul UE**²⁸ va facilita corelarea cererii cu oferta de muncă în vederea recrutării de talente din afara UE la toate nivelurile de competențe, de exemplu prin furnizarea de informații privind normele în materie de recrutare și de migrație, precum și privind procedurile de recunoaștere²⁹. Punerea în practică a acestor inițiative va trebui să reducă la minimum impactul negativ și să maximizeze impactul pozitiv asupra țărilor partenere, cu scopul de a înlocui exodul creierelor cu atragerea de creiere. În plus, va fi important să se ofere garanții care să asigure securitatea cercetării și să atenueze riscurile legate de cooperarea internațională în domeniul cercetării și inovării³⁰.

În paralel și ținând seama de punerea în aplicare a recomandării, Comisia va evalua în 2026 dacă sunt necesare **ajustări legislative punctuale** pentru ca procedurile de acordare a vizelor de lungă ședere să devină mai simple și să răspundă mai bine ambițiilor UE din sfera competitivității și a inovării, care vizează în special persoanele care lucrează, cercetează sau studiază în domenii legate de STEM (știință, tehnologie, inginerie, matematică). Comisia va analiza în special fezabilitatea unei serii „Omnibus” de modificări punctuale ale normelor UE existente privind studenții, cercetătorii și lucrătorii cu competențe și calificări înalte, în vederea adaptării acestora la ecosistemele de inovare și cercetare, precum și a unui cadru juridic specific al UE pentru fondatorii start-upurilor și ai întreprinderilor în curs de extindere și pentru antreprenorii inovatori.

Împreună, aceste măsuri vor ajuta Europa să devină un adevărat magnet pentru talente – un continent care primește cu brațele deschise cunoștințele, creativitatea și spiritul antreprenorial, considerându-le motoare ale prosperității sale viitoare.

3. Reducerea complexității

În prezent, legislația UE autorizează șederea în spațiul Schengen timp de cel mult 90 de zile într-o perioadă de 180 de zile pentru călătorii scutiți de viză și pentru cei care trebuie să dețină viză. Orice ședere care depășește 90 de zile necesită o viză de lungă ședere sau un permis de ședere eliberat de un stat membru. Totuși, unii profesioniști din țările terțe a căror activitate presupune în mare măsură mobilitatea între statele membre – cum ar fi artiștii aflați în turneu, sportivii care participă la evenimente sportive, experții care lucrează la proiecte transfrontaliere, forța de muncă pe care se sprijină industriile și serviciile UE sau șoferii de camion care deservește întreprinderile din UE – pot avea nevoie de acces în diferite state

²⁷ Parteneriatele pentru atragerea de talente urmăresc să promoveze cadre de cooperare structurată cu țările partenere. Împreună cu statele membre ale UE, Comisia a lansat până în prezent parteneriate pentru atragerea de talente cu Tunisia, Maroc, Egipt, Bangladesh și Pakistan.

²⁸ [COM/2023/716](#).

²⁹ În contextul Rezervei de talente, lucrătorii slab și mediu calificați care ar putea contribui la scăderea deficitului de forță de muncă ar putea beneficia de proceduri simplificate de solicitare a vizelor.

³⁰ Recomandarea Consiliului din 23 mai 2024 privind consolidarea securității cercetării, JO C, C/2024/3510, 30.5.2024.

membre **timp de mai mult de 90 de zile în decursul a 180 de zile**, fără ca aceasta să însemne ședere de lungă durată sau reședință în UE.

Se creează astfel un **sistem complex**, complicat și mai mult de existența acordurilor bilaterale încheiate de unele state membre înainte de intrarea în vigoare a acquis-ului Schengen, care permit resortisanților anumitor țări terțe o ședere de peste 90 de zile, dar numai pe teritoriul statului membru în cauză, ceea ce subminează aplicarea uniformă a acquis-ului Schengen.

Comisia va colabora îndeaproape cu statele membre pentru a identifica **soluții pragmatice** care să permită șederi de scurtă durată prelungite pentru anumite categorii de resortisanți ai țărilor terțe, asigurând un beneficiu pentru economia și securitatea Uniunii, precum și claritate juridică pentru călători. În cadrul acestor reflecții se va analiza și introducerea unei noi legislații, cu un **set specific de norme extinse privind șederea de scurtă durată** la nivelul UE. În acest context, Comisia va reexamina impactul acordurilor bilaterale existente care permit șederi prelungite, în vederea eliminării lor treptate³¹.

Următoarele etape importante:

- implementarea rapidă a digitalizării procedurilor de acordare a vizelor;
- lansarea Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile în 2026;
- identificarea de opțiuni pentru o valabilitate mai lungă a vizelor cu intrări multiple;
- punerea în aplicare a Recomandării Comisiei privind atragerea de talente în scopul inovării;
- explorarea opțiunilor prin care cadrul UE privind vizele de lungă ședere poate fi adaptat la ecosistemele de inovare și cercetare;
- explorarea unor norme noi privind șederile de scurtă durată prelungite pentru anumite categorii de profesioniști din țările terțe, cum ar fi artiștii aflați în turneu, sportivii înscriși în competiții sau șoferii de camion.

IV. SPRIJINIREA STATELOR MEMBRE PRIN INSTRUMENTE MODERNE DE ACORDARE A VIZELOR

1. Sisteme informatice inteligente pentru îmbunătățirea schimbului de informații și prevenirea utilizării abuzive a vizelor

UE implementează în prezent unul dintre **cele mai avansate sisteme digitale de gestionare a frontierelor** din lume.

Sistemul de intrare/ieșire (EES) – un sistem informatic automat care înregistrează călătorii din afara UE veniți pentru o ședere pe termen scurt de fiecare dată când trec frontierele externe ale oricăreia dintre cele 29 de țări Schengen – a început să funcționeze cu succes în octombrie 2025. Prin intermediul lui, călătorii pot să verifice în orice moment durata rămasă din perioada de ședere autorizată, iar statele membre sunt alertate automat atunci când se identifică persoane care au depășit durata de ședere autorizată. Cu peste 20 de milioane de intrări și ieșiri înregistrate de la lansarea sa, EES a demonstrat deja că este un sistem revoluționar în gestionarea frontierelor, prevenirea migrației ilegale, detectarea documentelor și identificarea fraudelor și, în cele din urmă, creșterea securității UE. După o perioadă de început caracterizată

³¹ Astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2017/2226 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2017 de instituire a Sistemului de intrare/ieșire (EES) pentru înregistrarea datelor de intrare și de ieșire și a datelor referitoare la refuzul intrării ale resortisanților țărilor terțe care trec frontierele externe ale statelor membre, de stabilire a condițiilor de acces la EES în scopul aplicării legii și de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008 și (UE) nr. 1077/2011, JO L 327, 9.12.2017, p. 20.

de implementare progresivă, EES va fi pe deplin operațional la toate punctele de trecere a frontierei din spațiul Schengen începând din aprilie 2026.

În plus, în iunie 2026 va deveni operațional noul sistem de înregistrare a solicitanților de protecție internațională, **Eurodac**. Acesta va îmbunătăți substanțial capacitatea Uniunii de a contracara utilizarea abuzivă a vizelor de către resortisanții țărilor terțe care au obligația de a deține viză; va include informații mai detaliate privind resortisanții țărilor terțe, va conecta toate seturile de date care corespund aceleiași persoane și va stoca date privind titularii de viză care au solicitat protecție internațională.

ETIAS va spori securitatea internă prin verificarea prealabilă a călătorilor cu scopul de a depista, înainte de plecarea acestora, potențialele riscuri legate de securitate și de migrația ilegală, precum și potențialele riscuri epidemice ridicate. Prin automatizarea acestor verificări în diferite baze de date ale UE, ETIAS va ajuta călătorii care nu prezintă risc să treacă frontiera mai repede și mai eficient.

Sistemul de informații privind vizele (VIS) include deja datele cuprinse în cererile de vize de scurtă ședere ale străinilor din țările vizate de obligația de a deține viză. Scopul său este de a facilita în special procesul de acordare a vizelor pentru călătorii legitimi, ajutând în același timp autoritățile să prevină fraudă și fenomenul de „visa shopping”. De asemenea, ajută la efectuarea controalelor la punctele de trecere a frontierelor externe, asigurând că persoana sosită la frontieră este titulara de drept a vizei. Pe lângă informațiile privind vizele de scurtă ședere, sistemul VIS revizuit va integra și date privind vizele de lungă ședere și permisele de ședere. De asemenea, va automatiza interogarea tuturor bazelor de date relevante ale UE, îmbunătățind calitatea și coerența deciziilor privind cererile de viză.

După implementarea deplină a **cadrlui de interoperabilitate** a sistemelor de informații ale UE în 2028, va fi posibilă efectuarea de interogări simultane – printr-o singură căutare centralizată – în mai multe baze de date. Cadrul de interoperabilitate va prezenta o imagine cuprinzătoare a statutului unei persoane, afișând toate datele relevante pe același ecran. Aceasta înseamnă că autoritățile vor fi în măsură să detecteze automat identitățile multiple sau frauduloase sau să identifice dacă o persoană nu a respectat normele referitoare la șederea sa. De asemenea, cadrul va genera statistici bazate pe date din mai multe sisteme, care vor oferi informații valoroase cu privire la modelele de călătorie, la riscuri și la potențialele abuzuri, fundamentând astfel o politică a vizelor bazată pe date concrete.

În viitor, sistemele informatice ale UE pe care se bazează prelucrarea cererilor de viză ar trebui să valorifice evoluțiile tehnologice, în special soluțiile de inteligență artificială. În același timp, noile tehnologii vor oferi și alte oportunități de îmbunătățire a securității proceselor de acordare a vizelor și de facilitare a experienței de călătorie a persoanelor de bună-credință.

2. Sprijinirea statelor membre în eforturile de prelucrare a cererilor de viză

Politica modernă în domeniul vizelor necesită și o prelucrare eficientă a cererilor de viză. Gestionarea volumului mare de cereri și asigurarea programărilor în timp util la consulate prezintă dificultăți deosebite, în special în perioadele de vârf. Aceste presiuni sunt intensificate și mai mult de etapele procedurale necesare, cum ar fi efectuarea unor controale de securitate amănunțite, identificarea corectă a solicitanților și atenuarea riscurilor legate de fraudarea documentelor. De asemenea, diferențele dintre practicile naționale și nivelurile inegale de digitalizare a statelor membre pot crea impedimente și o experiență mai puțin transparentă pentru solicitanți. Aceste probleme pot să submineze eficacitatea sistemului, să erodeze

încrederea între statele membre și să scadă încrederea publicului în echitatea procedurilor UE de acordare a vizelor.

Introducerea instrumentelor informatice de gestionare a frontierelor menționate mai sus va fi esențială pentru consolidarea securității și integrității procesului UE de acordare a vizelor. Ea trebuie să fie însă completată de sprijin practic pentru punerea în aplicare a politicii în domeniul vizelor, atât la nivel consular, cât și la nivel central. Sprijinul respectiv va asigura o aplicare mai armonizată a normelor în materie de vize, va îmbunătăți calitatea, eficiența și coerența procesului decizional în toate statele membre, va facilita digitalizarea procedurii de acordare a vizelor și va contribui la reducerea fenomenului de „visa shopping”.

Politica în domeniul vizelor, deși este o componentă esențială a politicii UE de gestionare a frontierelor și reprezintă primul nivel de protecție al Uniunii în ceea ce privește protejarea spațiului Schengen, este singura politică în domeniul afacerilor interne care nu beneficiază de sprijin structurat din partea unei agenții a Uniunii Europene. În acest scop, viitoarea revizuire a mandatului Frontex va explora posibilități de înființare a unui **birou al UE de sprijin pentru vize** în cadrul Frontex, care să aibă funcție consultativă și să ofere sprijin operațional. Biroul ar putea îndeplini sarcini precum: **conceperea și furnizarea de instruire** pentru funcționarii consulari în vederea asigurării permanente a unor standarde ridicate în procesul de luare a deciziilor privind vizele; **sprijinirea consulatelor în verificarea documentelor** și detectarea fraudării documentelor prin expertiză specializată, instrumente și bune practici; **efectuarea de evaluări ale riscurilor și de analize de țară** pentru a promova un proces coerent și bazat pe dovezi în contextul luării deciziilor cu privire la vize pe tot cuprinsul Uniunii.

În plus, dependența tot mai mare a statelor membre de **prestatori externi de servicii** pentru a gestiona unele părți ale procesului de acordare a vizelor impune îmbunătățirea monitorizării și a controlului calității. Din acest motiv, Comisia va lansa un **studiu cuprinzător privind practicile de externalizare și finanțarea** prestatorilor externi de servicii însărcinați cu colectarea cererilor de viză, în vederea conturării unor opțiuni de prevenire a abuzării de acest sistem.

3. Utilizarea strategică a finanțării din partea UE pentru punerea în aplicare a politicii în domeniul vizelor

Statele membre ar trebui să utilizeze în continuare în mod strategic fondurile UE disponibile pentru a **sprijini aplicarea eficace a politicii în domeniul vizelor**. Finanțarea ar trebui direcționată prioritar către dezvoltarea componentelor naționale și a adaptărilor necesare pentru sistemul VIS revizuit și către digitalizarea procedurilor de acordare a vizelor. De asemenea, finanțarea ar trebui să consolideze capacitățile de prelucrare (personalul și echipamentele) în locurile în care solicitanții au de așteptat timp îndelungat pentru programările pentru vizele Schengen. Comisia își propune să ofere sprijin financiar statelor membre care pun în aplicare prioritățile politicii în domeniul vizelor, astfel încât să răspundă principalelor nevoi ale acestei politici. Totodată, Comisia își propune să ofere orientări specifice, ateliere tematice și schimburi de bune practici pentru a pune în lumină inițiativele de succes și a facilita realizarea practică a activităților legate de vize. În perspectiva perioadei de programare 2028-2034, Comisia urmărește să tragă învățăminte din punerea în aplicare actuală pentru a se asigura că prioritățile legate de vize vor fi integrate într-un mod mai proeminent în viitoarele cadre de finanțare. Continuând să pună un accent puternic pe inovare, interoperabilitate și eficacitate operațională, Comisia dorește să se asigure că finanțarea din partea UE duce la noi progrese în crearea unei politici moderne, sigure și eficiente a UE în domeniul vizelor. Alături de statele membre, Comisia va analiza fezabilitatea unei creșteri a taxelor de viză armonizate la nivelul Uniunii pentru vizele Schengen, precum și posibilitatea de a utiliza veniturile obținute din

această creștere pentru a sprijini dezvoltarea în continuare a politicii comune a UE în domeniul vizelor.

Următoarele etape importante:

- asigurarea implementării unor sisteme informatice inteligente pentru gestionarea frontierelor și pentru cadrul de interoperabilitate;
- propunerea înființării unui birou al UE de sprijin pentru vize ca parte a propunerii de revizuire a mandatului Frontex în 2026;
- lansarea unui studiu cuprinzător privind apelarea la prestatori externi de servicii în procesul de acordare a vizelor.

V. CONCLUZIE

Pentru a face față provocărilor actuale și viitoare de la nivel mondial, Uniunea trebuie să se adapteze. Un element central al acestei transformări este politica UE în domeniul vizelor, care se situează la intersecția dintre competitivitatea Uniunii, securitatea sa și politica sa externă.

Pentru a asigura aplicarea cu succes a acestei strategii, Comisia va colabora cu **Parlamentul European** și cu **Consiliul Uniunii Europene** și va invita ambele instituții să sprijine lucrările privind inițiativele viitoare anunțate. Având în vedere impactul lor asupra relațiilor externe ale UE, acțiunile propuse în prezenta strategie se vor desfășura în cooperare cu Serviciul European de Acțiune Externă, în contextul exercitării funcțiilor acestuia.

O politică modernă și orientată spre viitor în domeniul vizelor va fi un factor determinant esențial pentru atractivitatea UE pe plan mondial, întrucât va susține capacitatea de inovare, creșterea economică și competitivitatea Europei. Însă **deschiderea** trebuie să meargă mână în mână cu **responsabilitatea**. Prin urmare, o politică credibilă în domeniul vizelor trebuie să prevină abuzurile, să descurajeze migrația ilegală și să protejeze integritatea spațiului Schengen. Găsirea **echilibrului** optim **între securitate și facilitare** este esențială atât pentru menținerea încrederii cetățenilor, cât și pentru asigurarea rezilienței frontierelor externe ale Europei și a securității sale interne.

În același timp, politica în domeniul vizelor este un **instrument puternic** al politicii externe a Uniunii, având capacitatea de a promova cooperarea cu țările partenere în domenii de importanță strategică pentru UE. Reformele propuse vor asigura faptul că **regimul de călătorii fără viză nu este un drept permanent, ci un privilegiu** care necesită depunerea unor eforturi consecutive.

Pentru realizarea acestei viziuni sunt necesare **instrumente moderne și o punere în aplicare eficace**. Prin digitalizarea procedurilor de acordare a vizelor și simplificarea sistemelor de depunere a cererilor, politica europeană în domeniul vizelor va deveni mai eficientă, mai sigură și mai orientată spre utilizatori, în avantajul atât al călătorilor, cât și al statelor membre. Pentru ca aceste reforme să genereze rezultate tangibile, va fi esențial ca punerea în aplicare să se realizeze consecvent pe tot cuprinsul Uniunii.

În cele din urmă, politica în domeniul vizelor, ca pilon esențial al acquis-ului Schengen, trebuie să funcționeze ca o **punte strategică între deschidere și protecție**. Ea trebuie să ofere cetățenilor siguranța că frontierele Europei sunt gestionate în mod eficace și, în același timp, să semnaleze lumii că Uniunea Europeană este un actor asertiv, competitiv și cu gândire strategică pe scena mondială, pregătit să creeze propria definiție a mobilității într-o lume din ce în ce mai interconectată.